

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

23/86-

5. januar 2023

Høring - Forslag til endring av forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd

1. Bakgrunn

Norges forskningsråd har i dag [vedtekter](#) som regulerer rådets formål og oppgaver. Vedtektene inneholder også bestemmelser om styrets oppgaver og ansvar. Vedtektene er fastsatt som forskrift. I tillegg til vedtektene har Forskningsrådet en virksomhets- og økonomiinstruks fastsatt av Kunnskapsdepartementet, jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.3. Virksomhets- og økonomiinstruksen fastsetter Kunnskapsdepartementets overordnede krav til systemer, rutiner og styringsprosesser i rådet.

Forskningsrådet er organisert med et eget styre. Dette er ulikt de fleste andre forvaltningsorganer i staten. Forskningsrådets tilknytningsform er for øvrig et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (nettobudsjettet virksomhet), underlagt Kunnskapsdepartementet. Det er ikke vanlig at statlige forvaltningsorganer både har vedtekter og virksomhets- og økonomiinstruks som konstituerende styrende dokumenter for forvaltningsorganet.

Kunnskapsdepartementet ser behov for å forenkle og tydeliggjøre styringen av Norges forskningsråd. Departementet foreslår derfor å slå sammen dagens vedtekter og virksomhets- og økonomiinstruks i en ny virksomhets- og økonomiinstruks.

Forhold som ikke behøver å reguleres i forskrift bør, etter Kunnskapsdepartementets vurdering, heller ikke være forskriftsfestet. Med unntak av én bestemmelse i vedtektene, er det Kunnskapsdepartementets vurdering at samtlige forhold som vedtektene regulerer kan inkluderes i virksomhets- og økonomiinstruksen til Forskningsrådet. Dagens § 7, som gir

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Maria Elise Rød
22 24 73 80

Forskningsrådet unntak fra forvaltningslovens alminnelige klageregler, må på grunn av prosesskrav i forvaltningsloven § 28 fortsatt være fastsatt i forskrift.

Kunnskapsdepartementet vil videreføre denne bestemmelsen som egen forskrift, eller inntatt i eksisterende forskrift til forvaltningsloven (etter særskilt drøfting med Justis- og beredskapsdepartementet).

2. Forslag

Kunnskapsdepartementet foreslår at bestemmelsene i vedtektene til Forskningsrådet, med unntak av § 7 om klageadgangen, i stor grad videreføres og integreres i en ny virksomhets- og økonomiinstruks til rådet. Departementet ønsker å tydeliggjøre, forenkle og samle relevante bestemmelser som regulerer Forskningsrådet ett sted. Hverken virksomhetens formål eller hovedoppgaver, som i dag er regulert i §§ 1 og 2 i vedtektene, vil endres. Kunnskapsdepartementet vil heller ikke gjøre endringer som har betydning for andre departementers oppfølging av sine bevilgninger til Forskningsrådet. Rådets roller, oppgaver og funksjon i det norske forskningssystemet vil først gjennomgås i forbindelse med Stortingsmeldingen om forskningssystemet som er varslet i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023 – 2032 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/da/tema/langtidsplanen-for-forskning-og-hoyere-utdanning-2023-2032).

Ved kongelig res. 16. desember er fungeringsperioden til det midlertidige styret i Forskningsrådet prolongert til 30. juni 2023. Det midlertidige styret har færre medlemmer enn det som følger av vedtektene, og i oppnevningen ble det lagt særlig vekt på at medlemmer hadde kompetanse i offentlig økonomi- og virksomhetsstyring. I tråd med gjeldende vedtekter har de ordinære styrene til Forskningsrådet hatt elleve medlemmer. De ordinære styrene i Forskningsrådet har i utgangspunktet spilt en viktig representativ rolle, med bred representasjon fra UH-institusjoner, instituttene, næringslivet og offentlig sektor. Samtidig utgjør styret virksomhetsledelsen i Forskningsrådet og har ansvaret for rådets samlede virksomhet, jf. vedtektene § 3. For å tydeliggjøre styrets rolle som leder for forvaltningsorganet, vil Kunnskapsdepartementet vurdere om ordningen med et noe mindre styre bør videreføres på permanent basis.

For å forenkle styringen av Forskningsrådet, foreslås det videre at adgangen til å oppnevne styret legges til Kunnskapsdepartementet. Oppnevningen er i dag lagt til Kongen i statsråd. Ved oppnevning av nytt styre vil Kunnskapsdepartementet fortsatt involvere berørte aktører i prosessen.

3. Videre prosess

Ettersom øvrige departementers oppfølging av Forskningsrådet ikke påvirkes av de foreslåtte endringene, og de foreslåtte endringer er av begrenset karakter, mener Kunnskapsdepartementet at det kun er behov for en forkortet høring. Vi ønsker høringsinstansenes innspill på følgende forslag til prosess:

- Bestemmelsene i vedtektene til Forskningsrådet innarbeides i all hovedsak i en ny virksomhets- og økonomiinstruks til Forskningsrådet. Utkast til ny instruks vil bli forelagt departementene før fastsetting av ny virksomhets- og økonomiinstruks.

- § 7 som regulerer klageadgang videreføres i forskrifts form.
- Kunnskapsdepartementet vil heretter oppnevne styret og vurdere om antall medlemmer i styret bør reduseres.
- Ny virksomhets- og økonomiinstruks fastsettes med virkning fra 1. juli 2023, samtidig som nytt, permanent styre oppnevnes for Forskningsrådet. Nødvendige forskriftsendringer fastsettes med virking fra samme tidspunkt.

Kunnskapsdepartementet ber om at eventuelle innspill sendes til postmottak@kd.dep.no innen **17. februar 2023**.

Med hilsen

Maria T. Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer